

[Ministeren for forureningsbekæmpelse.]

for at bortskaffe den overflødige halm på anden måde end ved afbrænding.

Der er i dag ikke muligheder for, ud fra et miljøbeskyttelsessynspunkt, at gribe ind over for halmafbænding, men dette vil ændres, når folketinget har vedtaget det fremlagte lovforslag om miljøbeskyttelse.

Der findes i dag ingen helt sikre opgørelser over afbrændingens betydning for luftforureningen, selv om man er klar over, hvilke stoffer som tilføres atmosfæren, og hvilke stoffer som forbliver i asken. Derimod må det være klart for enhver, at der faktisk finder en væsentlig — og iøjnefaldende — forurening sted. Blandt de lokale og tidsmæssigt begrænsede, uheldige virkninger må tillige fremhæves risikoen for trafikken samt brandfaren.

På kort sigt er der ikke fare for væsentlige skader på jordbundens mikroorganismer som direkte følge af halmafbænding. Visse dyrearter på og ganske nær jordoverfladen udsættes dog for reduktion i bestanden. På længere sigt er der imidlertid mulighed for ændringer i jordbundens mikrobiologiske omsætningsproces, idet mikroorganismernes unddrages en væsentlig del af det organiske materiale, som normalt indgår i processen. Dette forhold kan i længden påvirke formuldningsprocesserne, men dette er endnu ikke tilstrækkeligt undersøgt.

Det fremgår af begrundelsen til spørgsmålet, at det vil være værdifuldt at sikre udnyttelsen af de store ressourcer, som halmen repræsenterer. Jeg finder, at denne fremhævelse fortjener megen opmærksomhed. Man står her over for et problem, som er typisk for mange andre sider af miljøbeskyttelsen: bedømmelsen af skadevirkningerne er vanskelig, men ødselheden i anvendelsen af vore ressourcer er åbenbar. Jeg vil derfor — ikke blot i spørgsmålet om halmafbænding — lægge den største vægt på, at der udvikles metoder og teknologi, som gør det muligt under mere eller mindre rentable former at nyttiggøre de affaldsprodukter, som ellers blot ville forringe miljøet.

Jeg vil mene, at problemet bør nærmere undersøges ud fra alle de her nævnte hensyn, og tage initiativ til, at spørgsmålet om halmafbændingen bliver undersøgt i samarbejde mellem de berørte ministerier.

Af *Knud Østergaard* til udenrigsministeren (5. september 1972):

„Vil ministeren oplyse, hvorfor det omfattende communiqué fra de nordiske udenrigsministres møde i Helsingfors ikke nævner retsforfølgelserne i Czekoslovakiet, udvisningen af asiater fra Uganda og Sovjetunionens krav om betaling af store beløb for at tillade russiske jøder at forlade landet?“

Begrundelse.

Det fremgår af det udsendte communiqué, at de nordiske udenrigsministre har beskæftiget sig med et bredt spektrum af aktuelle udenrigspolitiske forhold i alle verdens egne. Det virker derfor påfaldende, at netop de i spørgsmålet nævnte emner, der er særligt aktuelle, overhovedet ikke er berørt.

Udenrigsminister *K. B. Andersens* svar (12. september 1972):

Lad mig først og fremmest erindre om regeringens holdning til de spørgsmål, der fremdrages.

For så vidt angår de politiske retsforfølgelser i Czekoslovakiet, så deler vi den harme, de har vakt i mange lande. Netop som afspændingsprocessen i Europa er inde i en konstruktiv fase, er det dybt skuffende at blive stillet over for begivenheder, der kun kan modvirke den åbenhed og menneskelige kontakt, som er en nødvendig forudsætning for afspændingen.

Udvisningen af asiater fra Uganda betragter vi som et alvorligt og vilkårligt overgreb mod en sagesløs befolkningsgruppe. Vi tager skarp afstand herfra. Asiaterne udvises med kort varsel og lades uden midler til at klare sig selv i den allersværeste første tid i det fremmede. Regeringen overvejer, om der er noget, Danmark kan gøre for at lette disse ulykkelige menneskers kår.

Hvad angår spørgsmålet om adgangen for sovjetiske statsborgere af jødisk herkomst til at forlade Sovjetunionen, skal jeg bekræfte, at det selsagt er regeringens standpunkt, at det er ethvert menneskes ret af legitime grunde at forlade sit opholdsland. Regeringen finder, at der her foreligger en klar krænkelse af elementære menneskerettigheder.